

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ХАРКІВЩИНИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ

Мирошниченко А.Ю.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

В роботі розглянуто питання впливу російського вторгнення в Україну на розвиток громадянського суспільства Харківщини.

Починаючи з 2014 року Харківщина стала однією з тих областей, яка через війну, першою приймала вимушених переселенців з Донеччини та Луганщини, створювала умови для життя, опікувалася та продовжувала розвиватися разом з усією країною попри ситуацію на сході. Проте ранок 24 лютого 2022 року став днем, що докорінно змінив життя мешканців одного з найбільших мегаполісів України. Ракети, що першими прилетіли в цей регіон, змусили одних стати переселенцями двічі, других – стати переселенцями вперше, а інших – стати опорою для своїх міст та сіл.

Вторгнення в Україну стало справжнім тестом для суспільства в контексті ідентифікації себе як українців, переоцінки цінностей, усвідомлення важливості незалежності держави, взаємопідтримки та взаємодопомоги.

Можна спостерігати, як незважаючи на російськомовність регіону, достатньо великі родинні зв'язки на території агресора, змінилось ставлення до Російської Федерації: громадськість регіону стала більше ідентифікувати себе українцями, стали більш патріотичними і одними із перших стали на захист своєї землі. Змінилось розуміння ціни, яку повинні кожен з українців заплатити для перемоги та спокійного життя.

Аналізуючи соціальні мережі протягом декількох місяців можна спостерігати настрої суспільства, у тому числі активність та ставлення до мешканців Харківщини. Незважаючи на різноманітність думок та самого контингенту, з перших днів повномасштабного вторгнення спостерігалось об'єднання суспільства, консолідація зусиль для допомоги мирним мешканцям та військовим. Будь які політичні та соціальні конфлікти відійшли на другий план. Більш того спостерігається тенденція переходу багатьох мешканців Харківщини на українську мову, переконання в тому, що північний сусід є агресором, а громадяни з країни-агресора – не «братським народом». Прийшло усвідомлення, що війна триває з 2014 року і не можна допустити, щоб окупант залишався на нашій території. Більш чітко у свідомості сформувалися причини війни, її характер, ставлення до влади окупованих територій і чітке розуміння, що Харківщина не бажає жити в умовах окупації чи сірої зони невизначеності.

Стало очевидним, що громадянське суспільство та волонтерський рух є локомотивом післявоєнного розвитку держави, демократії та є ключовим в наближенні перемоги України та звільненні територій від окупації завдяки формуванню міцних зв'язків та партнерств на локальному, та регіональному рівнях, об'єднання навколо спільних цінностей, прагнень та ідей.